

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O NUKLEARNOJ
SIGURNOSTI

Član 1.

Potvrđuje se Konvencija o nuklearnoj sigurnosti, sačinjena 17. juna 1994. godine u Beču, u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konvencije o nuklearnoj sigurnosti, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik, glasi:

CONVENTION ON NUCLEAR SAFETY

PREAMBLE

THE CONTRACTING PARTIES

(i) Aware of the importance to the international community of ensuring that the use of nuclear energy is safe, well regulated and environmentally sound;

(ii) Reaffirming the necessity of continuing to promote a high level of nuclear safety worldwide;

(iii) Reaffirming that responsibility for nuclear safety rests with the State having jurisdiction over a nuclear installation;

(iv) Desiring to promote an effective nuclear safety culture;

(v) Aware that accidents at nuclear installations have the potential for transboundary impacts;

(vi) Keeping in mind the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material (1979), the Convention on Early Notification of a Nuclear Accident (1986), and the Convention on Assistance in the Case of a Nuclear Accident or Radiological Emergency (1986);

(vii) Affirming the importance of international cooperation for the enhancement of nuclear safety -through existing bilateral and multilateral mechanisms and the establishment of this incentive Convention;

(viii) Recognizing that this Convention entails a commitment to the application of fundamental safety principles for nuclear installations rather than of detailed safety standards and that there are internationally formulated safety guidelines which are updated from time to time and so can provide guidance on contemporary means of achieving a high level of safety;

(ix) Affirming the need to begin promptly the development of an international convention on the safety of radioactive waste management as soon as the ongoing process to develop waste management safety fundamentals has resulted in broad international agreement;

(x) Recognizing the usefulness of further technical work in connection with the safety of other parts of the nuclear fuel cycle, and that this work may, in time, facilitate the development of current or future international instruments;

HAVE AGREED as follows:

CHAPTER 1. OBJECTIVES,
DEFINITIONS AND SCOPE OF
APPLICATION

ARTICLE 1. OBJECTIVES

The objectives of this Convention are:

(i) to achieve and maintain a high level of nuclear safety worldwide through the enhancement of national measures and international co-operation including, where appropriate, safety-related technical co-operation;

(ii) to establish and maintain effective defenses in nuclear installations against potential radiological hazards in order to protect individuals, society and the environment from harmful effects of ionizing radiation from such installations;

(iii) to prevent accidents with radiological consequences and to mitigate such consequences should they occur.

ARTICLE 2. DEFINITIONS

For the purpose of this Convention:

(i) "nuclear installation" means for each Contracting Party any land-based civil nuclear power plant under its jurisdiction including such storage, handling and treatment facilities for radioactive materials as are on the same site and are directly related to the operation of the nuclear power plant. Such a plant ceases to be a nuclear installation when all nuclear fuel elements have been removed permanently from the reactor core and have been stored safely in accordance with approved procedures, and a decommissioning programme has been agreed to by the regulatory body.

(ii) "regulatory body" means for each Contracting Party any body or bodies given the legal authority by that Contracting Party to grant licenses and to regulate the siting, design, construction, commissioning, operation or decommissioning of nuclear installations.

(iii) "license" means any authorization granted by the regulatory body to the applicant to have the responsibility for the siting, design, construction, commissioning, operation or decommissioning of a nuclear installation.

ARTICLE 3. SCOPE OF APPLICATION

This Convention shall apply to the safety of nuclear installations.

CHAPTER 2. OBLIGATIONS

(a) General Provisions

ARTICLE 4. IMPLEMENTING MEASURES

Each Contracting Party shall take, within the framework of its national law, the legislative, regulatory and administrative measures and other steps necessary for implementing its obligations under this Convention.

ARTICLE 5. REPORTING

Each Contracting Party shall submit for review, prior to each meeting referred to in Article 20, a report on the measures it has taken to implement each of the obligations of this Convention.

ARTICLE 6. EXISTING NUCLEAR INSTALLATIONS

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that the safety of nuclear installations existing at the time the Convention enters into force for that Contracting Party is reviewed as soon as possible. When necessary in the context of this Convention, the Contracting Party shall ensure that all reasonably practicable improvements are made as a matter of urgency to upgrade the safety of the nuclear installation. If such upgrading cannot be achieved, plans should be implemented to shut down the nuclear installation as soon as practically possible. The timing of the shut-down may take into account the whole energy context and possible alternatives as well as the social, environmental and economic impact. (b) Legislation and regulation

ARTICLE 7. LEGISLATIVE AND REGULATORY FRAMEWORK

1. Each Contracting Party shall establish and maintain a legislative and regulatory framework to govern the safety of nuclear installations.
2. The legislative and regulatory framework shall provide for:
 - (i) the establishment of applicable national safety requirements and regulations;
 - (ii) a system of licensing with regard to nuclear installations and the prohibition of the operation of a nuclear installation without a license;
 - (iii) a system of regulatory inspection and assessment of nuclear installations to ascertain compliance with applicable regulations and the terms of licenses;
 - (iv) the enforcement of applicable regulations and of the terms of licenses, including suspension, modification or revocation.

ARTICLE 8. REGULATORY BODY

1. Each Contracting Party shall establish or designate a regulatory body entrusted with the implementation of the legislative and regulatory framework referred to in Article 7, and provided with adequate authority, competence and financial and human resources to fulfill its assigned responsibilities.
2. Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure an effective separation between the functions of the regulatory body and those of any

other body or organization concerned with the promotion or utilization of nuclear energy.

ARTICLE 9. RESPONSIBILITY OF THE LICENCE HOLDER

Each Contracting Party shall ensure that prime responsibility for the safety of a nuclear installation rests with the holder of the relevant license and shall take the appropriate steps to ensure that each such license holder meets its responsibility.

(c) General Safety Considerations

ARTICLE 10. PRIORITY TO SAFETY

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that all organizations engaged in activities directly related to nuclear installations shall establish policies that give due priority to nuclear safety.

ARTICLE 11. FINANCIAL AND HUMAN RESOURCES

1. Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that adequate financial resources are available to support the safety of each nuclear installation throughout its life.

2. Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that sufficient numbers of qualified staff with appropriate education, training and retraining are available for all safety-related activities in or for each nuclear installation, throughout its life.

ARTICLE 12. HUMAN FACTORS

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that the capabilities and limitations of human performance are taken into account throughout the life of a nuclear installation.

ARTICLE 13. QUALITY ASSURANCE

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that quality assurance programmes are established and implemented with a view to providing confidence that specified requirements for all activities important to nuclear safety are satisfied throughout the life of a nuclear installation.

ARTICLE 14. ASSESSMENT AND VERIFICATION OF SAFETY

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that:

(i) comprehensive and systematic safety assessments are carried out before the construction and commissioning of a nuclear and throughout its life. Such assessments shall be well documented, subsequently updated in the light of operating experience and significant new safety information, and reviewed under the authority of the regulatory body;

(ii) verification by analysis, surveillance, testing and inspection is carried out to ensure that the physical state and the operation of a nuclear installation

continue to be in accordance with its design, applicable national safety requirements, and operational limits and conditions.

ARTICLE 15. RADIATION PROTECTION

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that in all operational states the radiation exposure to the workers and the public caused by a nuclear installation shall be kept as low as reasonably achievable and that no individual shall be exposed to radiation doses which exceed prescribed national dose limits.

ARTICLE 16. EMERGENCY PREPAREDNESS

1. Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that there are on-site and off-site emergency plans that are routinely tested For nuclear installations and cover the activities to be carried out in the event of an emergency.

For any new nuclear installation, such plans shall be prepared and tested before it commences operation above a low power level agreed by the regulatory body.

2. Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that, insofar as they are likely to be affected by a radiological emergency, its own population and the competent authorities of the States in the vicinity of the nuclear installation are provided with appropriate information for emergency planning and response.

3. Contracting Parties which do not have a nuclear installation on their territory, insofar as they are likely to be affected in the event of a radiological emergency at a nuclear installation in the vicinity, shall take the appropriate steps for the preparation and testing of emergency plans for their territory that cover the activities to be carried out in the event of such an emergency.

(d) Safety of Installations

ARTICLE 17. SITING

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that appropriate procedures are established and implemented:

(i) for evaluating all relevant site-related factors likely to affect the safety of a nuclear installation for its projected lifetime;

(ii) for evaluating the likely safety impact of a proposed nuclear installation on individuals, society and the environment;

(iii) for re-evaluating as necessary all relevant factors referred to in subparagraphs (i) and (ii) so as to ensure the continued safety acceptability of the nuclear installation;

(iv) for consulting Contracting Parties in the vicinity of a proposed nuclear installation, insofar as they are likely to be affected by that installation and, upon request providing the necessary information to such Contracting Parties, in order to enable them to evaluate and make their own assessment of the likely safety impact on their own territory of the nuclear installation.

ARTICLE 18. DESIGN AND CONSTRUCTION

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that:

- (i) the design and construction of a nuclear installation provides for several reliable levels and methods of protection (defense in depth) against the release of radioactive materials, with a view to preventing the occurrence of accidents and to mitigating their radiological consequences should they occur;
- (ii) the technologies incorporated in the design and construction of a nuclear installation are proven by experience or qualified by testing or analysis;
- (iii) the design of a nuclear installation allows for reliable, stable and easily manageable operation, with specific consideration of human factors and the man-machine interface.

ARTICLE 19. OPERATION

Each Contracting Party shall take the appropriate steps to ensure that:

- (i) the initial authorization to operate a nuclear installation is based upon an appropriate safety analysis and a commissioning programme demonstrating that the installation, as constructed, is consistent with design and safety requirements;
- (ii) operational limits and conditions derived the safety analysis, tests and operational, experience are defined and revised as necessary for identifying safe boundaries for operation;
- (iii) operation, maintenance, inspection and testing of a nuclear installation are conducted in accordance with approved procedures;
- (iv) procedures are established for responding to anticipated operational occurrences and to accidents;
- (v) necessary engineering and technical support in all safety related fields is available throughout the lifetime of a nuclear installation;
- (vi) incidents significant to safety are reported in a timely manner by the holder of the relevant license to the regulatory body;
- (vii) programmes to collect and analyze operating experience are established, the results obtained and the conclusions drawn are acted upon and that existing mechanisms are used to share important experience with international bodies and with other operating organizations and regulatory bodies;
- (viii) the generation of radioactive waste resulting from the operation of a nuclear installation is kept to the minimum practicable for the process concerned, both in activity and in volume, and any necessary treatment and storage of spent fuel and waste directly related to the operation and on the same site as that of the nuclear installation take into consideration conditioning and disposal.

CHAPTER 3. MEETINGS OF THE CONTRACTING PARTIES

ARTICLE 20. REVIEW MEETINGS

1. The Contracting Parties shall hold meetings (hereinafter referred to as "review meetings") for the purpose of reviewing the reports submitted pursuant to Article 5 in accordance with the procedures adopted under Article 22.
2. Subject to the provisions of Article 24 sub-groups comprised of representatives of Contracting Parties may be established and may function during

the review meetings as deemed necessary for the purpose of reviewing specific subjects contained in the reports.

3. Each Contracting Party shall have a reasonable opportunity to discuss the reports submitted by other Contracting Parties and to seek clarification of such reports.

ARTICLE 21. TIMETABLE

1. A preparatory meeting of the Contracting Parties shall be held not later than six months after the date of entry into force of this Convention.

2. At this preparatory meeting, the Contracting Parties shall determine the date for the first review meeting. This review meeting shall be held as soon as possible, but not later than thirty months after the date of entry into force of this Convention.

3. At each review meeting, the Contracting Parties shall determine the date for the next such meeting. The interval between review meetings shall not exceed three years.

ARTICLE 22. PROCEDURAL ARRANGEMENTS

1. At the preparatory meeting held pursuant to Article 21 the Contracting Parties shall prepare and adopt by consensus Rules of Procedure and Financial Rules. The Contracting Parties shall establish in particular and in accordance with the Rules of Procedure:

- (i) guidelines regarding the form and structure of the reports to be submitted pursuant to Article 5;
- (ii) a date for the submission of such reports;
- (iii) the process for reviewing such reports;

2. At review meetings the Contracting Parties may, if necessary, review the arrangements established pursuant to subparagraphs (i) - (iii) above, and adopt revisions by consensus unless otherwise provided for in the Rules of Procedure. They may also amend the Rules of Procedure and the Financial Rules, by consensus.

ARTICLE 23. EXTRAORDINARY MEETINGS

An extraordinary meeting of the Contracting Parties shall be held:

- (i) if so agreed by a majority of the Contracting Parties present and voting at a meeting, abstentions being considered as voting; or
- (ii) at the written request of a Contracting Party, within six months of this request having been communicated to the Contracting Parties and notification having been received by the secretariat referred to in Article 28, that the request has been supported by a majority of the Contracting Parties.

ARTICLE 24. ATTENDANCE

1. Each Contracting Party shall attend meetings of the Contracting Parties and be represented at such meetings by one delegate, and by such alternates, experts and advisers as it deems necessary.

2. The Contracting Parties may invite, by consensus, any intergovernmental organization which is competent in respect of matters governed by

this Convention to attend, as observers, any meeting, or specific sessions thereof. Observers shall be required to accept in writing, and in advance, the provisions of Article 27.

ARTICLE 25. **SUMMARY REPORTS**

The Contracting Parties shall adopt, by consensus, and make available to the public a document addressing issues discussed and conclusions reached during a meeting.

ARTICLE 26. **LANGUAGES**

1. The languages of meetings of the Contracting Parties shall be Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish unless otherwise provided in the Rules of Procedure.

2. Reports submitted pursuant to Article 5 shall be prepared in the national language of the submitting Contracting Party or in a single designated language to be agreed in the Rules of Procedure. Should the report be submitted in a national language other than the designated language, a translation of the report into the designated language shall be provided by the Contracting Party.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, if compensated, the secretariat will assume the translation into the designated language of reports submitted in any other language of the meeting.

ARTICLE 27. **CONFIDENTIALITY**

1. The provisions of this Convention shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties under their law to protect information from disclosure. For the purposes of this Article, "information" includes, inter alia, (i) personal data; (ii) information protected by intellectual property rights, or by industrial or commercial confidentiality; and (iii) information relating to national security or to the physical protection of nuclear materials or nuclear installations.

2. When, in the context of this Convention, a Contracting Party provides information identified by it as protected as described in paragraph 1, such information shall be used only for the purposes for which it has been provided and its confidentiality shall be respected.

3. The content of the debates during the reviewing of the reports by the Contracting Parties at each meeting shall be confidential.

ARTICLE 28. **SECRETARIAT**

1. The International Atomic Energy Agency, (hereinafter referred to as the "Agency") shall provide the secretariat for the meetings of the Contracting Parties.

2. The secretariat shall:

- (i) convene, prepare and service the meetings of the Contracting Parties,
- (ii) transmit to the Contracting Parties information received or prepared in accordance with the provisions of this Convention.

The costs incurred by the Agency in carrying out the functions referred to in sub-paragraphs (i) and (ii) above shall be borne by the Agency as part of its regular budget.

3. The Contracting Parties may, by consensus, request the Agency to provide other services in support of meetings of the Contracting Parties. The Agency may provide such services if they can be undertaken within its programme and regular budget. Should this not be possible, the Agency may provide such services if voluntary funding is provided from another source.

CHAPTER 4. FINAL CLAUSES AND OTHER PROVISIONS

ARTICLE 29. **RESOLUTION OF DISAGREEMENTS**

In the event of a disagreement between two or more Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Convention, the Contracting Parties shall consult within the framework of a meeting of the Contracting Parties with a view to resolving the disagreement.

ARTICLE 30. **SIGNATURE, RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL, ACCESSION**

1. This Convention shall be open for signature by all States at the Headquarters of the Agency in Vienna from 20 September 1994 until its entry into force.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States.

3. After its entry into force, this Convention shall be open for accession by all States.

4. (i) This Convention shall be open for signature or accession by regional organizations of an integration or other nature, provided that any such organization is constituted by sovereign States and has competence in respect of the negotiation, conclusion and application of international agreements in matters covered by this Convention.

(ii) In matters within their competence, such organizations shall, on their own behalf, exercise the rights and fulfill the responsibilities which this Convention attributes to States Parties.

(iii) When becoming party to this Convention, such an organization shall communicate to the Depositary referred to in Article 34, a declaration indicating which States are members thereof, which articles of this Convention apply to it, and the extent of its competence in the field covered by those articles.

(iv) Such an organization shall not hold any vote additional to those of its Member States.

5. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

ARTICLE 31. **ENTRY INTO FORCE**

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit with the Depositary of the twenty-second instrument of ratification, acceptance or approval, including the instruments of seventeen States, each having at least one nuclear installation which has achieved criticality in a reactor core.

2. For each State or regional organization of an integration or other nature which ratifies, accepts, approves or accedes to this Convention after the date of deposit of the last instrument required to satisfy the conditions set forth in paragraph

1, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit with the Depositary of the appropriate instrument by such a State or organization.

ARTICLE 32. AMENDMENTS TO THE CONVENTION

1. Any Contracting Party may propose an amendment to this Convention. Proposed amendments shall be considered at a review meeting or an extraordinary meeting.

2. The text of any proposed amendment and the reasons for it shall be provided to the Depositary who shall communicate the proposal to the Contracting Parties promptly and at least ninety days before the meeting for which it is submitted for consideration. Any comments received on such a proposal shall be circulated by the Depositary to the Contracting Parties.

3. The Contracting Parties shall decide after consideration of the proposed amendment whether to adopt it by consensus, or, in the absence of consensus, to submit it to a Diplomatic Conference. A decision to submit a proposed amendment to a Diplomatic Conference shall require a two-thirds majority vote of the Contracting Parties present and voting at the meeting, provided that at least one half of the Contracting Parties are present at the time of voting. Abstentions shall be considered as voting.

4. The Diplomatic Conference to consider and adopt amendments to this Convention shall be convened by the Depositary and held no later than one year after the appropriate decision taken in accordance with paragraph 3 of this Article. The Diplomatic Conference shall make every effort to ensure amendments are adopted by consensus. Should this not be possible, amendments shall be adopted with a two-thirds majority of all Contracting Parties.

5. Amendments to this Convention adopted pursuant to paragraphs 3 and 4 above shall be subject to ratification, acceptance, approval, or confirmation by the Contracting Parties and shall enter into force for those Contracting Parties which have ratified, accepted, approved or confirmed them on the ninetieth day after the receipt by the Depositary of the relevant instruments by at least three fourths of the Contracting Parties. For a Contracting Party which subsequently ratifies, accepts, approves or confirms the said amendments, the amendments will enter into force on the ninetieth day after that Contracting Party has deposited its relevant instrument.

ARTICLE 33. DENUNCIATION

1. Any Contracting Party may denounce this Convention by written notification to the Depositary.

2. Denunciation shall take effect one year following the date of the receipt of the notification by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification.

ARTICLE 34. DEPOSITARY

1. The Director General of the Agency shall be the Depositary of this Convention.

2. The Depositary shall inform the Contracting Parties of:

(i) the signature of this Convention and of the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession, in accordance with Article 30;

(ii) the date on which the Convention enters into force, in accordance with Article 31;

(iii) the notifications of denunciation of the Convention and the date thereof, made in accordance with Article 33;

(iv) the proposed amendments to this Convention submitted by Contracting Parties, the amendments adopted by the relevant Diplomatic Conference or by the meeting of the Contracting Parties, and the date of entry into force of the said amendments, in accordance with Article 32.

ARTICLE 35. AUTHENTIC TEXTS

The original of this Convention - of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Depositary who shall send certified copies thereof to the Contracting Parties.

IN WITNESS WHEREOF THE UNDERSIGNED, BEING DULY AUTHORIZED TO THAT EFFECT, HAVE SIGNED THIS CONVENTION.

Done at Vienna on the 17th day of June 1994.

KONVENCIJA O NUKLEARNOJ SIGURNOSTI

PREAMBULA

Ugovorne strane

(I) svesne značaja, koji za međunarodnu zajednicu ima obezbeđivanje sigurne, dobro pravno uređene i životnoj sredini prilagođene upotrebe nuklearne energije;

(II) potvrđujući potrebu da se visok nivo nuklearne sigurnosti širom sveta i dalje unapređuje;

(III) potvrđujući da je za nuklearnu sigurnost odgovorna država koja ima nadležnost nad nuklearnim postrojenjem;

(IV) u želji za unapređenjem delotvorne nuklearne sigurnosne kulture;

(V) svesne da akcidenti na nuklearnom postrojenju u jednoj državi mogu prouzrokovati prekogranične uticaje;

(VI) imajući u vidu odredbe Konvencije o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala iz 1979, Konvencije o ranom obaveštavanju o nuklearnim nesrećama iz 1986. i Konvencije o pomoći u slučaju nuklearnih nesreća ili radiološke opasnosti iz 1986;

(VII) potvrđujući važnost međunarodne saradnje za jačanje nuklearne sigurnosti kroz postojeće bilateralne i multilateralne mehanizme, kao i kroz ovu podsticajnu konvenciju;

(VIII) saglasne u tome da Konvencija nameće obavezu primene osnovnih načela koja se odnose na sigurnost nuklearnih postrojenja, više nego što obuhvata primenu detaljnih sigurnosnih standarda, kao i u tome da postoje međunarodne sigurnosne smernice koje se povremeno dopunjuju radi osavremenjavanja načina za postizanje visokog nivoa sigurnosti;

(IX) utvrđujući potrebu da se, bez odlaganja, otpočne sa pripremanjem međunarodne konvencije o sigurnosti u oblasti upravljanja radioaktivnim otpadom, čim postupak za razvoj sigurnosnih načela za upravljanje otpadom koji je u toku bude imao široku međunarodnu saglasnost;

(X) prepoznajući važnost daljeg stručno-tehničkog rada na sigurnosti drugih delova nuklearnog gorivnog ciklusa, kao i to da bi taj rad mogao vremenom da olakša razvoj postojećih i pripremu budućih međunarodnih instrumenata;

Sporazumele su se o sledećem:

GLAVA I.

CILJEVI, ZNAČENJE POJMOVA I PREDMET UREĐIVANJA

Član 1.

Ciljevi

Ciljevi Konvencije su:

(I) da se ostvari i širom sveta kontinuirano sprovodi visok nivo nuklearne sigurnosti, kroz jačanje nacionalnih mera i međunarodne saradnje, uključujući, prema potrebi, i tehničku saradnju u oblasti sigurnosti;

(II) da se uspostavi i kontinuirano sprovodi efikasna zaštita od mogućih radijacionih rizika u nuklearnim postrojenjima, kako bi se lica, društvo i životna sredina zaštitili od štetnih uticaja jonizujućih zračenja iz takvih postrojenja;

(III) sprečavanje akcidenata sa radiološkim posledicama i ublažavanje takvih posledica ako bi do njih došlo.

Član 2.

Značenje pojmova

Za svrhu ove konvencije:

(I) *nuklearno postrojenje* za svaku od ugovornih strana jeste bilo koja kopnena civilna nuklearna elektrana koja je pod njenom nadležnošću, uključujući one objekte za skladištenje, rukovanje i tretman radioaktivnih materijala koji se nalaze na istoj lokaciji i direktno su povezani s radom nuklearne elektrane. Takva elektrana prestaje da bude nuklearno postrojenje onda kad se trajno uklone svi gorivni elementi iz jezgra reaktora i izvrši njihovo sigurno skladištenje, u skladu sa odobrenim procedurama, a plan dekomisije odobri regulatorno telo.

(II) *regulatorno telo* za svaku ugovornu stranu jeste bilo koje telo ili tela kojima je ta ugovorna strana dala zakonsko ovlašćenje da izdaje licence i da reguliše lociranje, projektovanje, izgradnju, puštanje u rad, rad i dekomisiju nuklearnih postrojenja.

(III) *licenca* jeste bilo koje odobrenje koje je regulatorno telo izdalo podnosiocu zahteva, koji time stiče odgovornost za izbor lociranje, projektovanje, izgradnju, puštanje u rad, rad ili dekomisiju nuklearnog postrojenja.

Član 3.

Predmet uređivanja

Ova konvencija se primenjuje na sigurnost nuklearnih postrojenja.

GLAVA II.

OBAVEZE

a) Opšte odredbe

Član 4.

Mere za sprovođenje

Svaka ugovorna strana će, u okviru svog pravnog poretka, preduzeti zakonske, regulatorne, upravne i druge mere koje su potrebne za sprovođenje obaveza preuzetih ovom konvencijom.

Član 5.

Izveštavanje

Svaka ugovorna strana će na razmatranje pre svakog sastanka, u skladu sa članom 20, podneti izveštaj o merama koje je preduzela za sprovođenje svake od obaveza iz ove konvencije.

Član 6.

Postojeća nuklearna postrojenja

Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće korake kako bi obezbedila da se sigurnost nuklearnih postrojenja postojećih u vreme kada je Konvencija za tu ugovornu stranu stupila na snagu, ponovo proveriti što pre je to moguće. Tamo gde je to u kontekstu ove konvencije potrebno, dotična ugovorna strana će po hitnom postupku obezbediti da se izvrše sva razložna i praktično izvodljiva unapređenja, kako bi se podigao nivo sigurnosti nuklearnog postrojenja. Ako takvo poboljšanje ne

može da se postigne, treba planirati prestanak rada nuklearnog postrojenja što je pre u praksi moguće. Pri određivanju kada da će se prestati sa radom može se uzeti u obzir ukupni energetska kontekst i moguće alternative, kao i društveni, ekološki i ekonomski uticaj.

b) Zakonodavstvo i regulativa

Član 7.

Zakonski i regulatorni okvir

1. Svaka ugovorna strana će utvrditi i kontinuirano održavati zakonski i regulatorni okvir kako bi uredila i kontrolisala sigurnost nuklearnih postrojenja.
2. Zakonskim i regulatornim okvirom se predviđa:
 - (I) utvrđivanje merodavnih nacionalnih sigurnosnih zahteva i propisa;
 - (II) sistem licenciranja koji se odnosi na nuklearna postrojenja i na zabranu rada nuklearnog postrojenja bez licence;
 - (III) sistem regulatorne inspekcije i procenjivanja stanja kod nuklearnih postrojenja, kako bi se utvrdila usklađenost sa važećim propisima i uslovima za izdavanje licenci;
 - (IV) sprovođenje važećih propisa i uslova za izdavanje licenci, uključujući suspenziju, izmenu ili oduzimanje licenci.

Član 8.

Regulatorno telo

1. Svaka ugovorna strana će osnovati ili odrediti regulatorno telo zaduženo za sprovođenje zakonskog i regulatornog okvira iz člana 7, koje će imati odgovarajuća ovlašćenja, nadležnost i finansijske i ljudske resurse za ispunjavanje obaveza koje su mu dodeljene.
2. Svaka ugovorna strana će preduzeti mere koje su potrebne da bi se obezbedilo racionalno razdvajanje funkcija tog regulatornog tela i funkcija svakog drugog tela, organa ili organizacije čiji je interes vezan za unapređenje ili korišćenje nuklearne energije.

Član 9.

Odgovornost nosioca licence

Svaka ugovorna strana će obezbediti da odgovornost za sigurnost nuklearnog postrojenja prvenstveno bude na nosiocu odnosne licence i preduzeti odgovarajuće mere sa ciljem da svaki nosilac takve licence ispunjava svoje obaveze.

c) Opšte postavke po pitanju sigurnosti

Član 10.

Prioritet sigurnosti

Svaka ugovorna strana će preduzeti potrebne mere kako bi obezbedila da sve organizacije koje se bave delatnostima neposredno povezanim sa nuklearnim postrojenjima utvrde takvu strategiju koja daje dužan prioritet nuklearnoj sigurnosti.

Član 11.

Finansijski i ljudski resursi

1. Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere kojima će obezbediti odgovarajuće finansijske resurse za obezbeđenje sigurnosti svakog nuklearnog postrojenja tokom celog njegovog životnog veka.

2. Svaka ugovorna strana će obezbediti da dovoljan broj kvalifikovanog osoblja odgovarajućeg obrazovanja, obučenih i kontinuirano uvežbavanih, bude na raspolaganju za rad u svim sa sigurnošću povezanim aktivnostima u okviru svakog nuklearnog postrojenja ili za svako nuklearno postrojenje tokom njegovog čitavog životnog veka.

Član 12.

Ljudski faktor

Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere kojima će obezbediti da se u obzir uzimaju sposobnosti kao i ograničenja ljudskog delovanja tokom celog životnog veka nuklearnog postrojenja.

Član 13.

Osiguranje kvaliteta

Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere da se uspostave i primenjuju programi za osiguranje kvaliteta, imajući u vidu da je potrebno da se pouzdano ispunjavaju posebni zahtevi za sve aktivnosti koje su od značaja za nuklearnu sigurnost tokom celog životnog veka nuklearnog postrojenja.

Član 14.

Procena i potvrda sigurnosti

Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere kako bi obezbedila:

(i) da se sveobuhvatne i sistematske procene sigurnosti vrše pre izgradnje i puštanja u rad nuklearnog postrojenja, kao i tokom celog njegovog životnog veka. Te procene će biti dobro dokumentovane, ažurirane na osnovu operativnog iskustva u radu postrojenja i značajnih novih informacija koje se odnose na sigurnost i pregledane u okviru nadležnosti regulatornog tela;

(ii) potvrdu da je obezbeđena trajna usklađenost fizičkog stanja i rada nuklearnog postrojenja s njegovim projektom, važećim nacionalnim sigurnosnim zahtevima, kao i ograničenjima u radu i radnim uslovim, a putem analiza, nadzora, ispitivanja i inspekcija.

Član 15.

Zaštita od zračenja

Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere kojima će obezbediti da se izlaganje profesionalno izloženih lica i stanovništva zračenju koje emituje nuklearno postrojenje u svim radnim stanjima održava na najnižem mogućem nivou, kao i da nijedno lice ne bude izlagano dozama zračenja koje premašuju nacionalno propisane granične doze.

Član 16.

Spremenost za vanredne situacije

1. Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere da bi obezbedila postojanje planova za delovanje u vanrednoj radijacionoj situaciji na lokaciji i van lokacije, koji se rutinski proveravaju za nuklearna postrojenja i koji obuhvataju aktivnosti koje će se izvoditi u slučaju vanredne situacije.

Kod svakog novog nuklearnog postrojenja, takvi planovi moraju da se pripreme i testiraju pre nego što postrojenje otpočne sa radom u oblasti iznad malih snaga, koje je odobrilo regulatorno telo.

2. Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere kako bi svom stanovništvu i nadležnim organima država koje su u neposrednoj blizini nuklearnog

postrojenja, u meri u kojoj postoji verovatnoća da će oni biti ugroženi vanrednom radijacionom situacijom, dostavila odgovarajuće informacije za planiranje i odgovor u vanrednim radijacionim situacijama.

3. Ugovorne strane koje nemaju nuklearno postrojenje na sopstvenoj teritoriji će, u meri u kojoj postoji verovatnoća da će i same biti ugrožene u slučaju radiološke vanredne situacije u nuklearnom postrojenju u neposrednoj blizini, preduzeti odgovarajuće mere za pripremu i ispitivanje planova za delovanje u vanrednim radijacionim situacijama za svoju teritoriju koji obuhvataju aktivnosti koje bi se izvodile u slučaju takve vanredne situacije.

d) Sigurnost postrojenja

Član 17.

Lociranje

Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere kako bi se ustanovile i primenjivale odgovarajuće procedure:

(i) za procenu svih značajnih faktora koji su u vezi s lokacijom, a za koje postoji verovatnoća da mogu uticati na sigurnost nuklearnog postrojenja tokom njegovog planiranog životnog veka;

(ii) za procenu verovatnog uticaja predloženog nuklearnog postrojenja na sigurnost stanovništva, društva i životne sredine;

(iii) za, po potrebi, ponovno procenjivanje svih značajnih faktora navedenih u tačkama (i) i (ii), da bi se obezbedila kontinuirana sigurnosna prihvatljivost nuklearnog postrojenja;

(iv) za konsultacije s ugovornim stranama u neposrednoj blizini predloženog nuklearnog postrojenja, u meri u kojoj postoji verovatnoća da će biti ugrožene tim postrojenjem, kao i za dostavljanje, na zahtev, neophodnih informacija tim ugovornim stranama, kako bi im se omogućilo da ocene i naprave sopstvenu procenu verovatnog sigurnosnog uticaja tog nuklearnog postrojenja na sopstvenoj teritoriji.

Član 18.

Projektovanje i izgradnja

Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere kojima će obezbediti:

(i) da projektovanjem i izgradnjom nuklearnog postrojenja bude predviđeno nekoliko nivoa i metoda za pouzdanu zaštitu (zaštitu po dubini) od ispuštanja radioaktivnih materijala, u cilju sprečavanja nastanka akcidenata, kao i od ublažavanja njihovih posledica u slučaju da do njih ipak dođe;

(ii) da projektovanjem i izgradnjom nuklearnog postrojenja budu obuhvaćene tehnologije koje su iskustveno proverene ili potvrđene putem testiranja ili analize;

(iii) da se projektovanjem nuklearnog postrojenja omogućava pouzdan i stabilan rad kojim se lako upravlja, imajući posebno u vidu ljudski faktor i uzajamni odnos čoveka i mašine.

Član 19.

Rad postrojenja

Svaka ugovorna strana će preduzeti odgovarajuće mere kojima će obezbediti:

(i) da početno odobrenje za rad nuklearnog postrojenja bude zasnovano na odgovarajućoj analizi sigurnosti i programu za puštanje u rad, kojima se dokazuje da je postrojenje izgrađeno u skladu s projektom i sigurnosnim zahtevima;

(ii) da pogonski uslovi i ograničenja koji proističu iz analize sigurnosti, ispitivanja i radnog iskustva budu određeni i po potrebi revidirani u svrhu utvrđivanja sigurnosnih granica za rad postrojenja;

(iii) da se rad, održavanje, inspekcija i testiranje nuklearnog postrojenja sprovode u skladu s odobrenim procedurama;

(iv) da postoje utvrđene procedure za slučaj predviđenih događanja i za slučaj akcidenata u toku rada postrojenja;

(v) da potrebni inženjering i tehnička podrška za sve oblasti koje su u vezi sa sigurnošću budu na raspolaganju tokom celog životnog veka nuklearnog postrojenja;

(vi) da nosilac odnosne licence blagovremeno izveštava regulatorno telo o svim događajima od značaja za sigurnost;

(vii) da postoje utvrđeni programi za prikupljanje i analizu iskustva u radu postrojenja i da se postupa prema dobijenim rezultatima i donetim zaključcima, kao i da se koriste postojeći mehanizmi kako bi se značajna iskustva podelila sa međunarodnim telima i sa drugim operativnim organizacijama i regulatornim telima;

(viii) da se generisanje radioaktivnog otpada, koji potiče od rada nuklearnog postrojenja vrši na najnižem praktično izvodljivom nivou za dati proces, i u pogledu aktivnosti i po zapremini, kao i da se kod svakog neophodnog tretmana i skladištenja istrošenog goriva i otpada koji su neposredno vezani za rad nuklearnog postrojenja i koji su na istoj lokaciji kao i nuklearno postrojenje, u obzir uzimaju kondicioniranje i odlaganje.

GLAVA III.

SASTANCI UGOVORNIH STRANA

Član 20.

Redovni sastanci

1. Ugovorne strane održavaju sastanke (u daljem tekstu: Redovni sastanci), radi razmatranja izveštaja podnetih u skladu sa članom 5. i usvojenim procedurama iz člana 22.

2. Zavisno od odredbi iz člana 24, mogu se, po potrebi, osnivati i raditi tokom redovnih sastanaka, podgrupe sastavljene od predstavnika ugovornih strana, radi razmatranja pojedinačnih pitanja iz izveštaja.

3. Svaka ugovorna strana će imati u razumnoj meri priliku da raspravlja o izveštajima koje su podnele druge ugovorne strane, kao i da zatraži razjašnjenje tih izveštaja.

Član 21.

Vremenski raspored sastanaka

1. Pripremni sastanak ugovornih strana se održava najkasnije u roku od šest meseci od stupanja na snagu ove konvencije.

2. Na tom pripremnom sastanku, ugovorne strane određuju datum prvog redovnog sastanka. Taj redovni sastanak se održava što pre je to moguće, ali najkasnije trideset meseci od datuma stupanja na snagu ove konvencije.

3. Na svakom redovnim sastanku, ugovorne strane će odrediti datum sledećeg sastanka. Vremenski intervali između redovnih sastanaka neće biti duži od tri godine.

Član 22.

Proceduralni aranžmani

1. Na pripremnom sastanku koji se održava u skladu s članom 21, ugovorne strane pripremaju i konsenzusom usvajaju Poslovnik o radu i Pravilnik o finansijskom poslovanju. Ugovorne strane posebno, u skladu s Poslovnikom, utvrđuju sledeće:

- (i) smernice za formu i strukturu izveštaja koji se podnose u skladu s članom 5;
- (ii) datum za podnošenje tih izveštaja;
- (iii) postupak za razmatranje tih izveštaja.

2. Ugovorne strane mogu da na redovnim sastancima, po potrebi, razmatraju aranžmane koji su ustanovljeni saglasno gornjim tačkama i) do iii) i da konsenzusom usvoje izmene, osim ako drugačije nije propisano Poslovnikom. One takođe mogu da konsenzusom dopunjavaju Poslovnik i Pravilnik o finansijskom poslovanju.

Član 23.

Vanredni sastanci

Vanredni sastanak ugovornih strana održava se:

- (i) ako na sastanku tako odluči većina prisutnih ugovornih strana s pravom glasa, s tim da se uzdržavanje od glasanja smatra glasanjem; ili
- (ii) na pismeni zahtev ugovorne strane, u roku od šest meseci od dana kada o tom zahtevu budu obaveštene ugovorne strane i Sekretarijat iz člana 28. primi obaveštenje da je zahtev podržala većina ugovornih strana.

Član 24.

Prisustvo na sastancima

1. Svaka ugovorna strana prisustvuje sastancima ugovornih strana i to tako što na njima učestvuje po jedan njen predstavnik, a, po potrebi, i zamenici, eksperti i savetnici.

2. Ugovorne strane mogu da konsenzusom pozovu bilo koju međuvladinu organizaciju koja je nadležna za pitanja koja su merodavna za ovu konvenciju da, po tom osnovu, prisustvuje, u svojstvu posmatrača, nekom od sastanaka ili posebnim zasedanjima. Od posmatrača će se tražiti da pismenim putem, i to unapred, prihvate odredbe člana 27.

Član 25.

Zaključni izveštaji

Ugovorne strane konsenzusom usvajaju i stavljaju na uvid javnosti dokument sa pitanjima koja su razmatrana na sastanku i usvojenim zaključcima.

Član 26.

Jezici

1. Jezici koji će na sastancima ugovornih strana biti u upotrebi su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španski, osim ako drugačije nije posebno predviđeno Poslovnikom.

2. Izveštaji koji se podnose u skladu sa članom 5, pripremaju se na nacionalnom jeziku ugovorne strane koja ga podnosi, ili na jednom od naznačenih jezika koji se kao zvanični jezik utvrdi Poslovnikom. Ukoliko se izveštaj podnese na

službenom jeziku ugovorne strane koji nije istovremeno i zvanični jezik sastanka, ugovorna strana će obezbediti njegov prevod na zvanični jezik sastanka.

3. Ne dovodeći u pitanje odredbe stava 2, Sekretarijat će uz naplatu preuzeti prevođenje izveštaja dostavljenih na nekom drugom jeziku, na utvrđeni zvanični jezik sastanka.

Član 27.

Poverljivost

1. Odredbe ove konvencije ne utiču na prava i obaveze ugovornih strana u vezi sa zaštitom tajnosti podataka propisanih u okviru njihovih nacionalnih zakonodavstava. U svrhu ovog člana, "podaci" između ostalog, obuhvataju: (i) lične podatke; (ii) podatke koji su zaštićeni po osnovu zaštite prava intelektualne svojine ili kao industrijski ili poslovno poverljive informacije, kao i (iii) podaci koji su u vezi sa nacionalnom bezbednošću ili sa fizičkom zaštitom nuklearnih materijala ili nuklearnih postrojenja.

2. Kada, u kontekstu ove konvencije, neka ugovorna strana iznese podatak koji je sama odredila kao zaštićen u skladu sa opisom iz stava 1, taj će podatak biti korišćen samo u svrhe u koje je i bio dostavljen, a njegoa će se poverljivost poštovati.

3. Sadržaj rasprava koje se vode tokom razmatranja izveštaja na svakom sastanku ugovornih strana smatra se poverljivim.

Član 28.

Sekretarijat

1. Međunarodna agencija za atomsku energiju (u daljem tekstu: Agencija) obezbeđuje sekretarijat za sastanke ugovornih strana.

2. Sekretarijat:

(i) saziva i priprema sastanke ugovornih strana i pruža za njih potrebne usluge;

(ii) prenosi ugovornim stranama informacije primljene ili pripremljene u skladu sa odredbama ove konvencije.

Troškove koje Agencija ima pri obavljanju funkcija navedenih u tačkama (i) i (ii) snosi Agencija iz sredstava svog redovnog budžeta.

3. Ugovorne strane mogu da od Agencije zatraže konsenzusom i druge usluge za podršku održavanja sastanaka ugovornih strana. Agencija može da obezbedi takve usluge pod pretpostavkom da za njihovo sprovođenje postoje takve mogućnosti u okviru njenog programa i redovnog budžeta. U slučaju da to nije moguće, Agencija takve usluge pruža ukoliko se obezbedi dobrovoljno finansiranje iz nekog drugog izvora.

GLAVA IV.

ZAVRŠNE I DRUGE ODREDBE

Član 29.

Rešavanje sporova

U slučaju spora između dve ili više ugovornih strana po pitanju tumačenja ili primene ove konvencije, ugovorne strane će, u cilju rešavanja tog spora, obaviti konsultacije u okviru sastanaka ugovornih strana.

Član 30.

Potpisivanje, ratifikacija, prihvatanje, odobravanje, pristupanje

1. Ova konvencija će za sve države biti otvorena za potpisivanje u sedištu Agencije u Beču od 20. septembra 1994. godine pa sve do njenog stupanja na snagu.

2. Ova konvencija podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju od strane država-potpisnica.

3. Nakon stupanja na snagu, ova konvencija će biti otvorena za pristupanje svim državama.

4. (i) Ova konvencija će biti otvorena za potpisivanje ili pristupanje i regionalnim organizacijama, pod pretpostavkom da su takvu regionalnu organizaciju osnovale suverene države, kao i da je ona nadležna za pregovaranje, zaključivanje i primenu međunarodnih sporazuma po pitanjima koja obuhvata ova Konvencija.

(ii) U pitanjima za koja su nadležne, takve organizacije će, u svoje sopstveno ime, ostvarivati prava i izvršavati obaveze koje ova konvencija postavlja državama koje su ugovorne strane.

(iii) Kada takva organizacija postane ugovorna strana ove Konvencije, ona obaveštava depozitaru iz člana 34. izjavom u kojoj se ukazuje na to koje su države njene

članice, koji se članovi ove konvencije na nju odnose, kao i stepen svoje nadležnosti u oblasti obuhvaćenoj u tim članovima.

(iv) Takva organizacija nema dodatno pravo glasa uz već postojeće pravo glasa svojih država članica.

5. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja polažu se kod depozitara.

Član 31.

Stupanje na snagu

1. Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana nakon datuma polaganja kod depozitara dvadeset drugog instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja, uključujući i instrumente sedamnaest država, od kojih svaka ima najmanje jedno nuklearno postrojenje koje je dostiglo kritičnost u jezgru reaktora.

2. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju koja ovu konvenciju ratifikuje, prihvati, odobri ili joj pristupi posle datuma polaganja poslednjeg instrumenta potrebnog za ispunjenje uslova predviđenih u stavu 1, ova konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana nakon što ta država ili organizacija kod depozitara položi svoj odgovarajući instrument.

Član 32.

Izmene i dopune Konvencije

1. Svaka ugovorna strana može podneti predlog za izmene i dopune Konvencije. Predložene izmene i dopune će se razmatrati na redovnom ili na vanrednom sastanku.

2. Tekst svake predložene izmene i dopune, kao i razlozi za njeno predlaganje, dostavljaju se depozitaru, koji o tom predlogu obaveštava ugovorne strane bez odlaganja, a najkasnije 90 dana pre sastanka za koji su podneti na razmatranje. Sve primedbe na takav predlog koje bude primio, depozitar će dostaviti ugovornim stranama.

3. Posle razmatranja predloženih izmena i dopuna, ugovorne strane će odlučiti da li da ih usvoje konsenzusom, ili da ih, u slučaju da konsenzus ne postoji, iznesu pred Diplomatsku konferenciju. Za odluku da se predložene izmene i dopune iznesu pred Diplomatsku konferenciju potrebne su dve trećine većinskih glasova prisutnih ugovornih strana koje glasaju na sastanku, s tim da je u vreme glasanja prisutna najmanje polovina od ukupnog broja ugovornih strana. Uzdržavanje od glasanja će se smatrati glasanjem.

4. Diplomatsku konferenciju za razmatranje i usvajanje izmena i dopuna na Konvenciju saziva depozitar, s tim da se ona održava najkasnije u roku od jedne godine nakon donošenja odgovarajuće odluke u skladu sa stavom 3. ovog člana. Na Diplomatskoj konferenciji će se nastojati da se izmene i dopune usvoje konsenzusom. U slučaju da to ne bude moguće, izmene i dopune se usvajaju dvotrećinskom većinom glasova svih ugovornih strana.

5. Izmene i dopune Konvencije koje se usvoje u skladu s gornjim stavovima 3. i 4. podležu ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili potvrđivanju ugovornih strana i za one ugovorne strane koje su ih ratifikovale, odobrile, prihvatile ili potvrdile stupiće na snagu devedesetog dana od kad je depozitar primio relevantne instrumente od najmanje tri četvrtine ugovornih strana. Za svaku ugovornu stranu koja navedene izmene i dopune naknadno ratifikuje, prihvati, odobri ili potvrdi, izmene i dopune stupaju na snagu devedesetog dana nakon što je dotična ugovorna strana položila svoj odgovarajući instrument.

Član 33.

Otkazivanje

1. Svaka ugovorna strana može otkazati Konvenciju dostavljanjem pismenog obaveštenja depozitaru.

2. Otkazivanje će proizvesti dejstvo godinu dana od dana kada je depozitar primio ovo obaveštenje, ili nekog drugog, kasnijeg datuma, ukoliko je to posebno navedeno u tom obaveštenju.

Član 34.

Depozitar

1. Generalni direktor Agencije je depozitar ove Konvencije.

2. Depozitar ugovorne strane obaveštava o:

(i) potpisivanju Konvencije i polaganju instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja, u skladu sa članom 30;

(ii) datumu stupanja na snagu Konvencije, u skladu sa članom 31;

(iii) obaveštenjima o otkazivanju Konvencije i njihovim datumima, u skladu sa članom 33;

(iv) predlozima za izmene i dopune Konvencije koje su podnele ugovorne strane, izmenama i dopunama usvojenim na relevantnoj Diplomatskoj konferenciji ili sastanku ugovornih strana, kao i o datumu stupanja na snagu navedenih izmena i dopuna, u skladu sa članom 32.

Član 35.

Verodostojni tekstovi

Original ove konvencije, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako verodostojni, polaže se kod depozitara, koji ugovornim stranama šalje overene kopije Konvencije.

Potvrđujući ovo, dole potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisuju ovu konvenciju.

Sačinjeno u Beču, ovog sedamnaestog dana juna hiljadu devetstotina devedeset i četvrte godine.

Član 3.

O sprovođenju Konvencije o nuklearnoj sigurnosti u Republici Srbiji stara se ministarstvo nadležno za poslove nuklearne sigurnosti i regulatorno telo Vlade nadležno za poslove nuklearne sigurnosti i zaštite od jonizujućih zračenja.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje ovog zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 1. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje svoj međunarodni položaj i odnose sa drugim državama i međunarodnim organizacijama i u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava, prema kome Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. Razlozi za potvrđivanje međunarodnog ugovora.

Konvencija o nuklearnoj sigurnosti (Convention on Nuclear Safety) je međunarodno-pravni instrument u nadležnosti Međunarodne agencije za atomsku energiju – MAAE (International Atomic Energy Agency – IAEA) kojim se unapređuje nuklearna sigurnost i međunarodna usaglašenost u toj oblasti. Njen predmet uređivanja je sigurnost nuklearnih postrojenja, a cilj da se obezbedi njihov siguran, dobro regulisan i, po stanovništvu i životnu sredinu, pouzdan rad.

Konvencija o nuklearnoj sigurnosti (u daljem tekstu: Konvencija) je usvojena 17. juna 1994. godine u Beču, a za potpisivanje otvorena 20. septembra 1994. godine. Na snagu je stupila 24. oktobra 1996. godine, u skladu sa članom 31, stav 1, tj. devedesetog dana nakon datuma polaganja kod depozitara dvadeset drugog instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja, uključujući i instrumente sedamnaest država, od kojih svaka ima najmanje jedno nuklearno postrojenje koje je dostiglo kritičnost u jezgru reaktora. Depozitar Konvencije je generalni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju. Nakon stupanja na snagu, Konvencija je, u skladu sa članom 30, tačka 3, otvorena za pristupanje svim državama, pa i Republici Srbiji koja, do sada, nije uzimala učešće u nekoj od pomenutih faza. Prema podacima od 23. aprila 2015. godine, 78 država su ugovorne strane Konvencije, a skoro sve zemlje iz okruženja su njene ugovorne strane: Albanija (potpis 1994), Bosna i Hercegovina (2010), Bugarska (1996), Hrvatska (1996), Mađarska (1996), Rumunija (1996) i Slovenija (1997). Imajući u vidu da je Evropska komisija 16. novembra 1999. godine donela Odluku o pristupanju Konvenciji o nuklearnoj sigurnosti (COMMISSION DECISION of 16 November 1999 concerning the accession to the 1994 Convention on Nuclear Safety by the European Atomic Energy Community - 1999/819/Euratom) pri čemu u preambuli tog dokumenta stoji da su sve zemlje članice EU pristupile Konvenciji, potrebno je da i Republika Srbija pristupi ovoj Konvenciji u cilju daljeg približavanja Evropskoj uniji.

Karakteristično za ovu konvenciju je da nije predviđeno da se obaveze ugovornih strana ostvaruju putem kontrole i sankcija. Umesto toga, osnov je zajednički interes da se postigne viši nivo sigurnosti, a primena i sprovođenje odredaba se postiže putem razmatranja izveštaja ugovornih strana na redovnim sastancima, donošenjem zaključaka o ispunjenosti zahteva, kao i primenom drugih podsticajnih mehanizama.

Budući da uređuje oblast nuklearne sigurnosti kod civilnih nuklearnih elektrana, zemljama koje ih imaju Konvencija nameće i najviše obaveza iako su ugovorne strane i brojne zemlje koje civilne nuklearne elektrane, nemaju na svojoj teritoriji, niti u svojoj nadležnosti kako je to slučaj i sa Republikom Srbijom. Određeni aspekti Konvencije primenljivi su i na našu zemlju u čijoj se blizini nalazi veći broj ovih nuklearnih postrojenja. Faktor nedeljivosti prostora u slučaju eventualnih

vanrednih situacija ili prekograničnog transporta i drugih relevantnih prekograničnih kretanja, naglašava, između ostalog, međunarodni karakter Konvencije i njenog predmeta uređivanja, čineći ovu konvenciju značajnom i za zemlje poput naše.

Konvencija o nuklearnoj sigurnosti, između ostalog, propisuje i prava i obaveze ugovornih strana koje nemaju nuklearno postrojenje na svojoj teritoriji, a ta su prava i obaveze od značaja za zaštitu od jonizujućih zračenja stanovništva i životne sredine posebno u vanrednim situacijama. U članu 16, stav 3. navodi se da će ugovorne strane koje nemaju nuklearno postrojenje na svojoj teritoriji preduzeti odgovarajuće mere za pripremu i ispitivanje planova za delovanje u vanrednim situacijama za svoju teritoriju, a koji obuhvataju aktivnosti koje bi se izvodile u slučaju vanredne radijacione situacije u nuklearnom postrojenju u neposrednoj blizini. U članu 17. stav 1, tačka (iv) navodi se da će svaka ugovorna strana preduzeti odgovarajuće mere kako bi se ustanovile i primenjivale odgovarajuće procedure za konsultacije s ugovornim stranama u neposrednoj blizini predloženog nuklearnog postrojenja, u meri u kojoj postoji verovatnoća da će biti ugrožene tim postrojenjem, kao i za dostavljanje, na zahtev, neophodnih informacija tim ugovornim stranama, kako bi im se omogućilo da ocene i naprave sopstvenu procenu verovatnog sigurnosnog uticaja tog nuklearnog postrojenja na sopstvenoj teritoriji.

Izgradnja nuklearnih postrojenja u Republici Srbiji je zabranjena na osnovu „Zakona o zabrani izgradnje nuklearnih elektrana u Saveznoj Republici Jugoslaviji“ ("Službeni list SRJ", br. 12/95, "Službeni glasnik RS ", br. 85/05). U Republici Srbiji se nalaze dva istraživačka nuklearna reaktora, skladišta radioaktivnog otpada i napušteni rudnik uranijuma koji se na osnovu „Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i o nuklearnoj sigurnosti“ ("Službeni glasnik RS ", br. 36/09 i 93/12) definišu kao nuklearni objekti. U konkretnom slučaju to nisu nuklearna postrojenja kako ih definiše ova Konvencija.

Razlog pristupanja Konvenciji je da se unapredi nuklearna sigurnost i obezbedi njeno dalje jačanje na nacionalnom planu, ali i da se, putem razvoja i adekvatnog sprovođenja mera za unapređenje i održavanje nuklearne sigurnosti, osnaži i ostvaruje adekvatnija saradnja sa međunarodnom zajednicom i potpunije odgovori na preporuke i zahteve MAAE čija je Republika Srbija članica. Pristupanje Konvenciji predstavlja i jedan od zahteva koji je pred našom zemljom na putu integracije u EU.

Opšti ciljevi Konvencije su:

- da se postigne i održava visok nivo nuklearne sigurnosti širom sveta kroz unapređenje nacionalnih mera i međunarodne saradnje, uključujući, prema potrebi, i tehničku saradnju.

- da se u pogledu nuklearnih postrojenja uspostave i održavaju efikasni mehanizmi za sprečavanje situacija koje bi mogle da dovedu do radijacionog rizika, kao i da se uspostave i održavaju mehanizmi adekvatnog odgovora na njih, kako bi se zaštitili pojedinci, društvo i životna sredina.

- da se spreče akcidenti sa radijacionim posledicama i ublaže takve posledice ako bi do njih došlo.

Predmet uređivanja

Konvencija se primenjuje na oblast sigurnosti nuklearnih postrojenja, i to na kopnene civilne nuklearne elektrane koje su u nadležnosti države ugovornice, uključujući i objekte za skladištenje, rukovanje i tretman radioaktivnih materijala ako su na istoj lokaciji i direktno su povezani sa radom nuklearne elektrane.

Obaveze država ugovornica

Obaveza svake države koja je ugovorna strane Konvencije je da:

- u okviru svog nacionalnog zakonodavstva preduzme zakonske, regulatorne, upravne i druge mere koje su neophodne da bi se ispunile obaveze koje je preuzela ovom konvencijom (član 4);
- podnosi na razmatranje izveštaje o merama koje preduzima radi sprovođenja obaveza iz Konvencije (član 5);
- uspostavi nezavisno regulatorno telo sa odgovarajućim ovlašćenjima, nadležnostima i ljudskim i finansijskim resursima koji su potrebni za sprovođenje zakonskog i regulatornog okvira predviđenog Konvencijom (član 8);
- obezbedi postojanje planova za delovanje u slučaju vanredne radijacione situacije na lokaciji i van lokacije, da obezbedi da planovi obuhvataju sve potrebne aktivnosti koje se izvode u takvim slučajevima, kao i da obezbedi da se vrši osposobljavanje i proverava uvežbanost za njihovu primenu (član 1);
- preduzme odgovarajuće mere kako bi obezbedila da se lociranje, projektovanje i gradnja, kao i rad nuklearnog postrojenja, vrše u skladu sa obavezama koje je Konvencijom preuzela, vodeći računa o sprečavanju akcidenata, zaštiti od ispuštanja radioaktivnih materijala i ublažavanju radijacionih posledica koje na taj način eventualno nastanu (članovi 17-19) i
- učestvuje na sastancima ugovornih strana na kojima će je predstavljati jedan delegat, a, po potrebi, i drugi predstavnici (član 1).

Obaveze MAAE

- MAAE obezbeđuje postojanje sekretarijata za sastanke država koje su ugovorne strane (član 28);
- Sekretarijat saziva i priprema sastanke, obezbeđuje potrebne usluge i drugu logističku podršku za njih i prenosi državama ugovornicama obaveštenja primljena i pripremljena u skladu sa odredbama Konvencije (član 28).

III. Da li se potvrđivanjem međunarodnog ugovora stvaraju finansijske obaveze za Republiku Srbiju izvršavanjem međunarodnog ugovora

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije.

IV. Procena potrebnih finansijskih sredstava za izvršavanje međunarodnog ugovora

Finansiranje izrade plana za delovanje u slučaju vanredne radijacione situacije vršiće se iz redovnih sredstava Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije, kao i iz redovnih sredstava drugih nadležnih organa i institucija i iz redovnih sredstava jedinica lokalne samouprave.

Potrebna finansijska sredstva za naredne godine, biće planirana u skladu sa limitima koje je utvrdilo Ministarstvo finansija.

V. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Predlaže se da se Zakon o potvrđivanju Konvencije o nuklearnoj sigurnosti donese po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik PC”, broj 20/12-prečišćen tekst), s obzirom da se radi o ispunjenju međunarodnih obaveza Republike Srbije u oblasti nuklearne sigurnosti.